

TÓTFALUSI KISS MIKLÓS

SIRALMAS PANASZ-A

1697.

KIADJA

GYALUI FARKAS

m. kir. egyetemi könyvtártiszt.

AZ EREDETI KIADÁSRÓL VETT KÉT FOTOCINKOGRAFIAI
HASONMÁSSAL.

KOLOZSVÁR 1892.

FERDINÁND, GOMBOS és SZTUPJÁR

SAJTÓJA.

TÓTFALUSI KISS MIKLÓS

SIRALMAS PANASZ-A

1697.

KIADJA

GYALUI FARKAS

m. kir. egyetemi könyvtártiszt.

AZ EREDETI KIADÁSRÓL VETT KÉT FOTOCINKOGRÁFIAI
HASONMÁSSAL.

KOLOZSVÁR 1892.

FERDINÁND, GOMBOS és SZTUPJÁR

SAJTÓJA..

KOLOZSVÁR, 1892. MÁRCIUS 20-ÁN,

TÓTFALUSI KISS MIKLÓS

HALÁLÁNAK 190-IK ÉVFORDULÓJÁN.

Két száz esztendeje elmúlt már annak, hogy egy szegény preceptor, aki előbb Nagyenyeden, majd Fogarason tanított, éveken át szorgalmasan összekuporgatott háromszáz tallérjával Belgiumba ment, a betűmetszés mesterségét tanulni. Elérkezett Amszterdamba és kétszáz tallérral mestert fogadott magának, aki betűöntésre tanítaná. Félesztendő alatt annyira vitte a szorgalmas betűöntő, hogy e mesterséget elsajátította.

És most hozzákezdett ez iparágból ismeretei, izlése és lelkesedése segítségével művészetet teremteni. Oly izléses szép betűket alkotott, hogy híre futamodott egész Európában. Nyomtatási műveit megbámulták, messze földről tanítványok jöttek a magyar mesterhez, oktatást nyerni tőle a szép betűmetszés művészetéből és betűket rendeltek nála nagyhercegek, sőt, ámbár református volt, a római szentséges pápa tipografiájába is kértek tőle betűket.

Tótfalusi Kiss Miklós — mert ő volt az, kiről szólunk — a magyar névnek, világszerte dicsőséget szerzett, maig is méltán bámult könyvnyomtatói tehetségével.

Szép ólom betűt arannyal fizették s tömérdek pénzt kapott, egy ízben egyik nagyherczeg egyszerre tizenegyezer forintot fizetett neki. Ámde ő a legszűkösebben élve, minden pénzét arra fordította, hogy szolgálatot tegyen hazájának. Saját költségén kinyomatta a bibliát és a zsoltárokat. Nem elég, hogy a betűk formáját megnesemesítette, hanem a magyar helyesíráson is számos jó és célszerű változtatást tett. Aztán visszatért hazájába és elhagyván a kincsekkel fizető fényes munkaadót, Kolozsvárrajött. Sorsa ismeretes. Jó Bod Péter, Tótfalusiról írván, megjegyzi, hogy a „jó cselekedet után sántikál az irigység“¹⁾. A zsenialis törekvő embert irigyei bosszantásokkal, gyötrésekkel ketségbeejtették, megsemmisítették önérzetét, megtörték lelkét. És a kiváló műveltségű jó hazafi, a világhírű magyar könyvnyomtató, elbetegedve, szegényen halt meg. Sokat fáradt teste ott porladozik, eltaposott sirhant alatt a kolozsvári temetőben. Itt megjegyezzük, hogy a kolozsvári nyomdász-egylet dicséretreméltó kegyelettel alapot gyűjt egy Tótfalusisíremlék létesítésére.

Ama kor embereinek némi csekély mentségeül említsük föl, hogy akadtak kevés számmal bár, kik tudták méltányolni e ritka férfit nagy jelentőségét és a menynyire lehetett vigasztalták is bajaiban. De — mint ez fájdalom gyakran megesis — kellő mértékben csak akkor és csak azután becsülték meg, mikor már az elismerés nem az élővel szemben jutalom, hanem a halott iránt való kegyelet volt.

¹⁾ Magyar Athenás 302. 1.

Halála után emlékbeszédeket mondottak fölötte: ellenségei megcsonkították az egyik kinyomatott emlékbeszéd példányait, melyekben néhány ellensége névszerint is föl volt említve. A nagy tudományu Páriz-Pápai Ferencz professzor, ki jóakaró barátja volt Tótfalusinak, egész kis kötet verset irt „Erdély Fénikszéről“ s kegyelete jeléül sirverset is irt számára ez az érző szívü tudós.

Most, midőn kétszáz esztendő borúlt Tótfalusi kora fölé, mennyire kiválik előttünk ez a halálra zaklatott áldozat. Mily megható önfeláldozó, nemes hazafiassága és mennyire tiszteletreméltó önzetlen törekvése. Ezenkívül mint nyomtatót a magyar műipar történetében elsőrangú hely illeti, másfelől mint nyelvész figyelemreméltó a magyar helyesírás terén tett sikeres ujitásaiért.

Legutóbbi időben C s e r n á t o n i Gyula dr. kolozsvári tanár méltatta kellően Tótfalusit, a B u d a p e s t i H i r l a p 1890-iki karácsonyi számában írván róla életrajzot, majd igen jeles szakértekezést az E r d é l y i M u z e u m E g y l e t bölcs. nyelv és történettudományi É r t e s i t ő j é n e k 1891-iki folyamában. Ezuttal mi Tótfalusit úgy mutatjuk be mint versíró, kinek keserűséggel tele lelke azonban feddést, szatirát teszen kötött beszédbe és fölhasználvám alkalmul azt a nagy égést, mely 1697-ben Kolozsvár egy részét elpusztította, megírta folyékony versekben és jól csengő középrimekkel. S i r a l m a s p a n a s z c. hosszabb feddő költeményét.

Magáról a tűzről és pusztításairól csak éppen annyit hoz föl Tótfalusi, amennyi szükséges arra, hogy

az alaptól kiindulva, vagyis ezt inkább címül használva, erős, kemény és kiméletlenül nyílt hangú szóval szemére lobbantsa Kolozsvár népének hibáit, bűneit, melyekért isteni büntetésképp érte e büszke várost az ég tüze.

A Siralmas Panasz a nép számára volt írva, még pedig dallamra. Az ének dallama ki is van nyomtatva az első versszak elején. A tulajdonképeni verses mű után „a megtérésre való intést — mint a címlap is mondja — Istenhez nyújtott áhítatos könyörgő ének rekeszti be.”

Tótfalusi e műve — melyet mi ama kort fölötté jellemző érdekessége miatt is érdemesnek tartottunk a közlétezésre, nagyon el volt terjedve, városszerte énekelték, úgy a nép, mint a műveltebb osztályok, s ezért irigyei ugyancsak áskálódtak szerzője ellen. Szemére vetették még azt is, hogy a piacon botrány történt a tipografus versezetei miatt. Erre vonatkozik Tótfalusinak következő följegyzése :

„Hasonlatosképen a' Kolosvári égésről igen hamarjában irván én holmi verseket, ezekkel is, hogy irritálódtak ö Kegyelmek, megtetszik abból, hogy mint amakkor, úgy ekkor mindenekben legacerbussabbak voltak ö Kegyelmek ellenem. E fölől is micsoda sentimentben voltak az emberek, megtetszik alkalmasint onnét, hogy egy más vallásu nemes ember referálá, hogy a Méltóságbéli Asszonyok is már majd mint a miatyánkat úgy tudják. Igyekeztek, hallom, improbalni azzal, hogy együtt vagyon az hogy Isten az idegen nemzeteket fejünkre ültette Felelet (1) Az Istennek jövődőlésképen megmondott átkait különben elő nem számláltam. (2) Magok is az idegen népek megvallják ezt, hogy Isten ostorul botsátotta őket reánk. Mikor Kolosváratt ezeket dudolná egy szüle, nem azért rugta fel egy Német; hanem minthogy

egy helyt úgy volt N é m e l l y t o l v a j k o d i k ő úgy tanulta s mondotta: Német tolvajkodik. Melyet hallván és megértvén egy Német; azért rugta fel a piacon¹⁾“

A s i r a l m a s P a n a s z - b ó l mindössze két példány ismeretes a többinek elpusztítására valószínűleg gondot fordítottak Tótfalusi ellenségei, kiket bántott az a népszerűség, melyet e kis szatirikus művecske elért. Az általunk kiadott teljes verses mű a kolozsvári unitárius főtanoda példányáról van másolva és e fénynyomatu címzés, úgyszintén a kótára tett első versszak erről a példányról van lefényképezve. E példányon kívül csupán a Magyar Tudományos Akadémia könyvtárának van (eddig ismeretes) nyomtatott példánya. A nyolcadrét alaku füzet A 1—8 jelzéssel egy ívre (8 számozatlan levél) terjed.

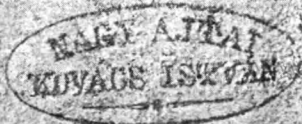
¹⁾ M. Tótfalusi K. Miklósnak maga személyének, életének és különös cselekedetinek Mentsége. Melyet az Irégyek ellen, kik a közönséges jónak meggátlói, írni kényszerítettett. Kolozsvárott 1698 Esztendőben. (F. 2. lapon).

S I R A L M A S
P A N A S Z;
Istennek KOLOSVÁRONfekvő nagy
haragjáról, abból származott egy-
néhány súlyos ostoriról, és annak nevezete-
sen ez 1697 Ektendőben Pünköszt Ha-
vának 6-dik napján izonyú

T Ü Z Z E L
való megpuftításáról.

*Mellyben e' Városnak siralmas sorsának lerajz-
lását és a' Megtérésre való Intést Istenhez nyúj-
tott áhítatos Könyörgő Ének rekeszti-bé.*

Emlekezetnek okáért irattatott

M. TÓTFALUSI K. MIKLÓS által,

Nyomtattatott KOLOSVÁRATT,
1697 Ektendőben.

A CIMLAP BELSŐ OLDALÁN.

Sólt. 102:19. Irattassék meg ez a következő. Nemzetségnek hasznára : hogy a megújított nép dicsérje az Urat.

Mát. 11:23. Te-is Kapernaum, ki az égig felmagasztaltattál, a pókolig levettétel : mert ha Sodomában azok az Isteni erők löttek volna, melyek te benned löttek, mind e mai napig megmaradott volna.

Solt. 50:3. eljő a mi Istenünk, és nem hallgat megemésztő tűz vagyon ő előtte, és ő környüle erős forgó szél.

Sid. 12:29. Mert a, mi Urunk Istenünk megemésztő tűz.

ELSŐ VERSSZAK, A DALLAMMAL.

(Fotocinkografiai hasonmás, nagyobbítva.)

SIRALMAS ÉNEK.

I A megfokasodik A Bűn, s megrekodók

Föld sine gonofsaggal,

Az igaz ítélő, Szemelyt nem tekintő

Jehova nagy haraggal.

Szekir leteteti Itéletet tenni

Szörnyü boféú állással

2. Mit mondhaté Kolosvár? Nem áradott volt már

2. Mit mondhatsz Kolosvár? Nem áradott vólt már
Minden bűn el közötted?
Mellyel búsúlásra Iszonyu haragra
Istent ugyan kiszttetted?
Húzván le az égből, Szép lakóhelyéből
Ostorával ellened.
3. A' szent História Ezt például hagyta
Örök emlékezetben.
Hogy Sodoma földe, Gomora vidéke
Ollyan kies vólt régen
Világi életre, Sőt testnek kényére,
Egyszóval, mint a Éden.
4. Emberek fiai De hogy visszaélni
Kezdettenek ezekkel
Testi bújaságra És fajtalanságra
Egyéb terhes bűnökkel;
Magokra ingerlék Istent sietteték
Jöni menyeyi tüzzel.
5. Kénköves esővel Tüzes fergeteggel
Ugy veszté el a' helyet,
Elsüllyesztvén Isten, Töttenek vó'tt mellyben
Ollyan sok rút bűnököt:
Holmi bűdös tónál, Sovány por-hamunál
Ma sem látsz ott egyebet;
6. Sok jókkal bővössé És nevezetessé
Ezelőtt ő Felsége
Tégedett-is tött vólt, Alkalmatosságot
Életnek szükségire
Böven szolgáltatván, És felmagasztalván
Fejedet ditsőségre.
7. Ugy-hogy, mások között Kintses Kolosvár lött
Neved 's emlékezeted,
Avagy kis Béts; mivel majd olly nagy bőséggel
Vólt minden kereseted.
Erdélynek Vég-háza Vóltál jeles Tagja
Költsa-is vólt melletted.
8. De megsokasítád, Szintén feltornyozád

- Gonoszságid az édig,
Alig vólt olyan bűn, Mellyben részed nem lün
Ülvén benne füledig
Sodomát követvén, Istentelenségben
Bogyborékoltál torkig.
9. Hit szegés, káromlás, A' Mammon imádás
Köz dolog vólt tenéked,
Otsmány szitok, átok, Mellyel most is szájok
Sokaknak dohos benned,
A' hamis esküvést Szent Név vesztegetést
Szabadoson szenvedted.
10. Isten Szombatjának, Szent Innep napoknak
Vólt sokszor sok rontója,
Az Előjáróknak, Szülék 's Tanítóknak
Szavok által-hágója:
Nem vólt a' fenyték; Mindenre menedék
Vakmerőknek az utja
11. Ártatlan vér-ontás, Irégység, áskálás
Egymás veszedelmére,
Legalább hirében És betsületiben
Nyelvel megölésére;
Ugyan-is mérgesebb Kardnál-is élesebb
E' fegyver a' sértésre;
12. Hát a' paráznaság, Sodomából jött ág
Hol termett, 's nőtt bővebben?
Éktelen bujaság. undok fajtalanság
Eláradott volt épen,
Piperés öltözet A' fajtalan szivet
Mútogatta nap-fényen.
13. Tántz-is ide való, Bújaságra hajtó
Az otsmány részegséggel,
Hihető, ez oka, Hogy Isten áldása
Hegyeinkről fordúlt-el,
Csak erőnket vesztiük, Hijába miveljük
A' földet veréjtékkel.
14. Hát tolvaj és lopó, Titkos 's nyilvánvaló
Igaz-elég nem vólt-é?

- Szines tsalárdságok (Kik mind arra valók)
Nem gondoltattanak-é?
Kiki maga tudja, Egymást mint megtsalta,
Édes lévén a másé.
15. Szegényt nyomorítás, Özveggy 's árva rontás
Oh melly sokszor hallatott!
Nem folyt az ítélet, Igaz ügy szenvedett
Törvény-Széekben is gántsot:
Lopó, kurva, vagy mi könnyen szabadúlt-ki,
Ha pénzt bővön adhatott.
16. Bizonyosság-tételben Attyafia ellen
Némelly élt hazugsággal
Élete fogytára, Vagy más nagy kárára,
Igyekezván szájával:
Gonosz kívánságot Még bűnneksem tartott,
Alitván, nem vét azzal.
17. Egy szóval az Isten Szent 's jó Törvényiben
Egy sem maradt rontatlan,
A' testi bátorság És háladatlanság
Minden rendben hallatlan:
Melyekért az átok Fejed felett olly sok,
Ég, föld, mind ellened van.
18. Oh melly régen, hogy vár Az Isten, hogyha már
Megeszmélnéd magadat.
A' sok gonoszságból, Testi bátorságból
Felserkenvén, útat
Hogy megjobbitanád, Magad megaláznád
Isten haragja alatt.
19. E' végre régolta Sokféle ostora
Töle reád származott,
Mellyekkel inteni Tégedet feddeni
Bűneidről láttatott:
Ellenség táborá, Tsere-bogár, sáska,
Hideg mire való vólt?
20. Esztendönként nyújtott Ujabb-ujabb ostor,
Hogy verését elunván,
Vennéd észre egykor, Kitől száll az ostor,

- És miért, meggondolván
Istent félni szoknád, Bűnt megzaboláznád,
'S jobban élnél ezután.
21. De ez sem vólt elég. Mert tsak vak vereség
A megtompúlt népnek ez,
Inkább megkeményült Ezek alatt, 's meghült
A' kegyesség Istenhez
Az egymáshoz való Szeretet nem való,
Az igazság tsüggedez.
22. E' végre Szólgáit, Kiküldte Postáit,
Hogy a népet intenék,
Az Urnak nevében, Az eláradt bűnben
Élőket megfeddenék:
Jövendő haragtól, Ő terhes átkától,
Ha lehet, hogy megmentsék.
23. De ez sem lön hasznos, Nem lön fogatos
A' sok prédikáció;
Söt kik dorgálovlak, Ollyba tartanak,
Mint az ott kün ugató.
Sok mondta: Nem jó-el Ez Urnak napja-fel,
Mi ez. hanem *Tsufoló?* 2. Pet. 3: 3.
24. Söt (a' melly nagy tsuda) Egy valaki nyilva
Majd mindent így megmondott,
Bizonyal hirdetvén És megjövendőlvén
Városunknak ez átkot;
Az — is Varáslónak, Hamis Ámítónak
Mindnyájunktól tartatott.
25. A' Sidók romlása Közelítvén álla
Egy hitván ember elő,
Ki tsak jajt kiálta Mind addig, e' szava
Mig bételék Avagy ő
Magától szólott-é? Hazugsággal járt-é?
Hogy im esze fél-szegü.
26. Eleget kiálta Nőé Pátriarcha
Undok első világnak;
Nem tuda megtérni; Özönvizzel veszni
Azért kellették annak:

- Isten büntetése Egyedül kedveze
A' Nőé Bárkájának.
28. Akkor megesküvék, Hogy többé nem esnék
Illy veszedelem neme;
Hanem inkább tüzzel Ezután 's nem vízzel
Bűnös világ bűnhődne:
Ezt-is gyakorlotta Többire azolta
A Seregek Istene.
28. Ezért méltán mondja Az Irás ö róla,
Hogy tűz mégyen előtte;
Mellyel azok ellen Él, a' kik szüntelen
Néki járnak ellene.
Ily ítéletétől, Emésztő veszélytől,
Kérlek, ki ne rettegne?
29. Tüzzel jöve reád, Kolozsvár és hozzád
Ez ostorával nyúla,
Minekutánna más, Egy néhány nagy tsapás
Te néked nem használa,
Olthatatlan tüzet, Láng, füst fergeteget
Utzáidon gyúlaszta.
30. Ezer hatszáz felett A' kilentzven heted
Eszkendő folydogalván,
Közepén tavasznak, Szép Pünköst Havának
Szintén hatodik napján,
Akkor egyébként-is Egy néhány hétig-is
Szárazság uralkodván.
31. Iszonyu romlást tön Azzal rövid időn
A' Városnak a' színén,
Az elébbi tüzet, Azon veszedelmet
Ujjolag rajtunk ejtvén;
Sőt látjuk nagyobbnak: Tsak - hogy esett anak
Akkor a' másik részén.
32. Hadd számláljam elő, Hogy a következő
Nemzetség ezt tudhassa.
Magyar útza első (Lévén ebéd idő,
Mikor a tűz támada)
Gerjesztetvén széltől, Kivált a' viz felől

- Aóban keveset hagyta.
33. Ottan elboritá Majd a' földig rontá
Megette Szappan útzát;
Minthogy fából állott Többire, 's kevés ott
Kő épület. Nem állhat
Már ember ellene, Kivált minthogy szive
Mindeneknek el-lankadt.
34. Tsak bámulva nézik'; Némelly tolvajkodik.
Ha mit kaphat, magájé,
Vagy tűz, vagy a' lcpó Házainkban duló
Gondolván, most ideje.
Némelly ott mulatván, Holmiljén kapdosván,
Véletlenül ott süle.
35. Gyenge nép kiállott, A' Mezöre szállott,
Onnétt nézi e' romlást:
Gondolhadd, mitsodaa Sirással jajgatta
Kiki maga jószágát.
Semmijéhez számot Senki már nem tartott,
Egyaránt tött jajgatást.
36. Azonban a' tűznek Mint mérges fenének
Hid-utza következék,
Azt is megemésztvén Az ó várba innen
Tsak hamar harapozék,
Monostor utza - is Söt még a' Piacz - is
E' nagy romlást megérzék.
37. Nagy munkával készült Sok költséggel épült
Piaczi Templom 's Torony
Ora, szerszámival, 'S minden harangokkal
Egyaránt oda vagyton,
Több más Templomok-is, *Collegiumok*-is,
Égtenek azon módon
38. Innen Közép utzán Túl pedig Szén útzán
Lön határa a' tűznek
Gyönyörü paloták, Rendes Uri házak
Mind megemésztettenek:
A' kárt megbetsúltni, Igazán felírni
Gond volna akárkinek.

39. Régi épületek, Sok jószág, emberek
Égtenek nem kevesen,
Kints, búza, öltözet, Edény mennyi égett,
Száma 's betsüje nintsen,
(Mellyekkel a' házak ékesítve voltak)
Baromnak azonképen.
40. Városnak harmada, Alig, ha marada,
Az-is nagy köszönet volt;
Nagy félelem alatt Ez - is forgott sokat
Azon romlástól tartott,
Sok időkig rendbe: Tulajdon helyébe
Egyetmást nem rakhatott.
41. Christus Urunk szava: Az aszszú közt nyers fa
Tűzben megemésztetik,
Sem vallás, sem élet Most semmit nem tehet
Isten haragja látszik,
Igazak, hitlenek, Elegyesleg vesztek,
Különbség nem tartatik.
42. Eljárván a' várost, Sörnyű pusztaságot
Láthatz ott most ha nézed,
Sok csak úgy maradt, A' mint a' teste vólt,
Nints semmije, ha kérded,
Könnyei erednek, Ortzáján gördülnek,
Te-is sirva nézheted
43. Söt hogyha nem hagyott Vólna maradékot
Nékünk az Ur irgalma;
Bizony Sodomához, Avagy Gomorához
Hasonlók löttünk vólna:
E' romlott Hazának Söt egész Világnak
Iszonyu példájára.
44. De megszáná végre Népét, 's hogy megszünne
Parantsolá a' lángnak,
Miképen régentén Dávid idejében
Az öldöklő Angyalnak.
Minket tellyességgel még is nem veszte el,
Tüzében haragjának
45. Oh szegény megromlott, Por-hamuba szállott.

- 'S már szintén el-alélt nép
Mellyet az idegen Nemzet-is szertelen
Paskol 's rongál, mint a' tsép
Sorsod ki ne szánná? A' ki nem fájlalná,
Vólna merő bálvány kép.
46. Azt gondoljuk vala, Hogy elmúlt haragja
Immár a' nagy Istennek;
De imé felhuzva Vagyon mégis karja.
Nints nyugalma fejünknek,
Ujabb ostort készít, Látván, azzal semmit
Hogy nem használt e' népnek.
47. Szörnyü rettegésben, Éjjeli féltünkben
Megindítá a szelet,
Erös zivatarral és nagy harsogással
Néhól olyan rontást tett,
Emberek halála Hogy történt miatta,
Igy veszték-el élteket.
48. Még ezzel sem múlt-el Búsulása, még fel
Huzta kezét tsapásra,
Eget bézárlotta, Nagy aszályt botsáta
Egész mi határinkra:
Hogy a' föld ne hozná, Termését ne adná
Éltünk táplálására.
49. Söt ez sem lön elég; Romlásunkra az Ég
Megnyittaték általa,
Hartzol már mennykövel, Tsattogó dörgéssel
Nyilait ugyan szórja
Mind épületeknek, Mind sok embereknek
Iszonyú romlásokra.
50. Hát még a' kö-eső melly miatt hegy 's mező,
Alig gyözi szám el, Mennyi vesszeivel
Isten eddig érdeklett:
Hogy meghunnyáskodnánk, Hozzája fordulnánk,
Lehagyván bűneinket.
51. Söt félő, e' jelek Még nagyobb veszélynek
Sengéi ne legyenek:
Vagyon még ostora, Keményebb páltzája

- Kezében az Istennek,
Mellyel megemészszen, És rontson egészen
'S példa légy mindeneknek.
- 52 A' mint hozzád fogott, Hidd-el nem játszott
'S nem kitsiny ok vitte rá,
Hogy így ostorozzon, Seprett minden módon
Azért sokasította
Te rajtad tsapásit, Meglásd, ne kénszerítsd
Ezután nagyobbakra.
53. Igazán mondhatná Christus Urunk-is ma :
E' jelek Sodomában
Ha estenek volna, 'S véghez mentek volna
Nem lett volna hijában ;
Megtértenek volna, megkeresték volna
Istent, öltözvén sákban.
54. Térj-meg Város, térj meg, Vég romlást előzd meg
Sirással, böjtöléssel,
Életedet jobbitd, Lakósodat tisztítsd
Sanyaru fenytékkal :
Hidd-el nem kegyetlen, Nem könyörületlen
Az UR, tőle nem vét el.
55. Vedd elő Ninivé Példáját, mely érté
Jonás fenyegetését ;
Megaláza magát, Megjobbítá utját,
Megsiratván bűneit.
És így megelőzé. Magától elveté
Istennek Ítéletét.
56. Keresztyéni névvel Hogyha ditsekedel,
Szégyen pogányt követni.
De annál vétkesebb Szégyen 's rettenetesb
Attól meghaladtatni ;
Serkenj-fel ne aludgy, Ily példával hogy tuggy
Te-is Istentől félni.
57. Könyörgésnek hasznát Láthad foganatyát
Ezekiás királyban
Kinek egykor Isten Izenvén, hogy tégyen
Rendelést ő hazában

- Jelen van az idő Halál véget vét ő
Élete folyásában
58. Sirással keresé Istent engesztelé
Buzgó könyörgésével
Im mit nyere véle Isten megengede
Halálát nem hozá el
Sőt meghosszabbítá életét megnyujtá
Tizenöt esztendővel
59. Még amaz hitetlen Hires istentelen
Acháb is ám mint jára
Hogy meghunyászkodék És sákba öltözék
A Prophéta szavára
Fe'ének kegyelmel Nyert 's veszedelmet
Az Ur reá nem hoza.
60. Több jeles példából (Mellyekről széllyel szol
A' Szent Irás eleget)
Vedd eszedbe magad, A' könyörgést ne hadd
Minden bajt ez elűzhet,
Kegyelmet Istentől, 's áldást onnét fellyül,
Bűnös emberre nyerhet.
61. Ezzel Istenedet Keresd, a' ki megvert
Tégedet ilyen igen
Kérjed ő Felségét: Könyörgésnek Lelkét
Adja, kivel segéljen;
Magad, ha vizsgálod, Tsak kérni sem tudod.
Mit, mikor, 'S mikent kelljen
62. Hogy ne haragudjék, Ostorival szünjék,
Kérjed, buzgó szivedből.
Hogy kedvezen ennek A' megmaradt résznek
Kivánd igaz lélekből:
A meg romlot részt is Építse, hogy ott is
Neve áldassék erről.
63. Mert igen hatalmas Tárháza bö 's tágas,
Sok útakon megáldhat,
Mostani romlásból A' nagy pusztaságból
Kivánt épségre hozhat:
Velem együtt azért Illy nagy jókedvéért
Igy imádjad az Urat:

KÖNYÖRGŐ ÉNEK.

Nota Mikor Senacerib a Jérusálemet, 's'a't.

Mennynek sz: Lakosa Seregek Istene
Hosszu tüdő szelid engedelmes vagy te;
Hogy a bűnösöket tehozád térésre
Édesgesd Atyai sz. szeretetedre.

Ellenben haragod buzgó a' nép ellen,
Mely sok várasodra meg is térhetetlen:
Bokros ostoridat nyugtatod-meg ezen
Mi vagyunk közelebb elég példák ebben.

Kik sem a' te édes hívogatásiddal.
Sem reánk bocsátott számos ostoriddal,
Mindenképen próbáltt dajkálkodásiddal
Megtérni akarók nem lévénk mind azzal.

Vallást tenni készek vagyunk vétkeinkről,
Parantsolatidnak mind megszegésekről,
Minden bűnbe való bémerültségünkről:
Méltók volnánk, hogy eltörlenél a' földről.

Jaj hát, jaj minékünk! hogy felfingerlettük
Méltó haragodat ránk ugyan kiszettük

Sokrendbéli csapást így magunkra vettünk
De az azt fájlalással ingyen sem érzettük

Ugy fogál mihozzánk súlyosab ostorral
Tsak nem megemésztél sebes tűz lángjával
Minden ditsőségét Városunknak azzal
Porrá s hamuvá töd, bé töltvén azt jajjal

Térj-meg haragodból ne harczolj ellenünk
Immár légyen elég, kegyelmes Istenünk
Ily keserű pohárt ha itatál velünk
Sujtoló karodat már nem szenvedhetjük

Elmulván szomorú haragnak napjai
Söt ítéletidnek számos esztendei
Terjedjenek reánk kegyelmed sugári
Örökké ne légyünk átkodnak abraki
Mintegy czélt kitévél minket nyilaidnak

Rettentő példái lönk egész világnak
Melly most romlására így készült magának
Mind ez jele talám Itélet napjának

Ültetél idegen Nemzetet nyakunkra,
Kötvén igen sulyos terhet hátainkra.
Életünk elalélt, lenyomál a' porba :
Jaj már szinte hasunk a földhöz ragada.

Nyújtsd ki jobb kezedet, végy fel a romlásból
Emlékezzél Uram régi irgalmadról :
Ments ki ránk áradott nyomoruságinkból,
Könnyhúllatásinkat töröld el orczánról !

Földünk békeességét lássa már valaha
Hogy hányodásitól nyughassék ez Haza
Ujjits napjainkat, mint régentén vala ;
Hálá adó népnek zengedezzen szava !

Módot [nem] akarunk szabni, Uram néked,
Tudjuk mindenüvé elhat erős kezed
Mennyen földön a' mit akarsz, megmiveled
Egyszóval valamit kérünk megteheted.

Egyszersmind de taníts minket utaidra
Hozzánk ragad a bűn. Lelked munkájára
Szükségünk vagyon és szent ajándékidra,
Természetünk veszett, hát ne hagyj magunkra.

Igy lé:zen életünk kellemetes néked,
Minden dolgainkat te magad vezérled
Mig e földön élünk járjunk hát te veled,
Végre Lelkeinket Országodba vigyed.

AMEN !

